

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

TONGEREN, DEN 17 DECEMBER.

Hooge bespiegelingen van den Postrijder.

Le plus sot animal à mon avis c'est l'homme. BOLEAU.

De oude Spartanen, om hunne kinderen eenen afschrik van de dronkenschap te geven, hadden de gewoonte eenen slaaf dronken te maken en dezen ellendigen onder de oogen der kinderen te plaatsen. Het middel was niet slecht uitgedacht en het had altijd goede gevolgen, hetgeen bewijst dat de oude tijd ook hier en daar iets goeds had.

Om de menschen af te schrikken van den oorlog kan er niets beters uitgevonden worden dan hun de gevolgen te toonen van dien onmenschenlijken strijd die twee natien tegen elkander in het harnas jaagt.

Heeft er ooit op aarde grootere monsterachtigheid bestaan dan de oorlog? Dat de Barbaren en de wilde mannen gelijk roofdieren elkander verscheuren, dat kan men begrijpen. De beschaving heeft hun nog niet geleerd dat alle menschen broeders zijn en dat de vrede en de eendracht alleen geluk en voorspoed kunnen te weeg brengen. Maar dat beschaafde volkeren, natien welke de Hemel onder alle opzichten schijnt bevoorrecht te hebben en die met rede beschouwd werden als de eerste plaats te bekleeden in wetenschappen, in kunsten, in handel en nijverheid, dat zulke landen, om de grillen van twee potentaten te voldoen, elkander in het verderf drijven, neen dat is niet te begrijpen.

Twee legers, elk eenige honderd duizend man sterk, trekken te veld om elkander tot den laatsten man te vermoorden. Vraagt aan die honderd duizende jongelingen waarom zij het bloed van hunne tegenstaanders willen vergieten? Zij weten het niet. Zij hebben niets bij den oorlog te winnen. Zij stellen hun leven in de schaal en zij kunnen zich gelukkig achten als zij er met een been of een arm minder van afkomen.

Het waren meestal werklieden, gezond en sterk — want in het leger begeert men er geen anderen. — Zij hebben moeten vertrekken, hunne familiën die zij ondersteunden vallen in den nood, het werk wordt niet meer gedaan en de armoede van de gansche landstreek is er het gevolg van.

De menschenlevens die geslachtloferd worden zijn nog alles niet. De verwoestingen van akkers en eigendommen zijn evenmin te be-

grijpen. Het is een bewezen feit dat de oorlog soms den zachtmoedigsten mensch in eenen beul verandert. Die soldaat, die niet bek waam zou zijn een kind of een dier kwaad te doen, wordt plotseling wreeder dan de tijger en de hyena; die jongeling die eertijds langs de akkers gaande, eenen grooten omweg maakte om geen spier koren of tarwe omverre te treden, die zelfde jongeling steekt steden en dorpen in brand. Waarom? Men zegt het is voor de militaire glorie! Maar de glorie is voor eenen van anderen generaal en het nageslacht zal nooit den naam van den armen soldaat kennen die zijn leven alle dagen ten beste geeft. Ja lezer als men daaraan denkt dan moet men bekennen dat de mensch het zoilste schepsel van den aardbol is.

Telt eens hoeveel opofferingen elk dezer jongelingen aan zijne ouders gekost heeft alvorens twintig jaren oud te zijn. Denkt eens na hoeveel moeite er in het werk gesteld worden om het leven te redden aan eenen zieken mensch die in gevaar van sterven komt. En wanneer het eens gebeurt dat ergens een moord gepleegd wordt, oh, dan is het gansch land in beroering. In onze goede provincie Limburg gebeurt niet een vrijwillige moord op tien jaren; de statistiek is daar om het te bewijzen.

Dat is nog alles niet. Wanneer er hier of daar een booswicht gevonden wordt, die het leven aan zijnen medemensch ontnomen heeft, dan wordt hij somtijds wel is waar door de rechtbank veroordeeld, maar vreest niet dat men dien moordenaar het leven zal ontnemen. Dadelijk komen de philantropen voor den dag en zij bewijzen u dat de eene mensch het recht niet heeft om het leven aan den anderen te ontnemen, dat de moordenaar niet mag vermoord worden, maar dat hij tot zijne verbetering moet opgesloten worden in een cel-gevangenhuis waar hij in een goed gewarnd kamertje, eten, drinken, tabak, snuif moet krijgen; op zijne uren gaan wandelen en op zijnen tijd gaan slapen en opstaan.

Vergelijkt nu eens het lot van den soldaat met dat van den moordenaar. De soldaat is een eerlijk man die niets dan zijn plicht doet. Het is hij niet die den oorlog verklaart, maar hij draagt er de straf van. Hij is gedwongen het zwaard te trekken tegen andere soldaten die hij niet kent, die hem nooit het minste kwaad gedaan hebben. Waarom vecht hij tegen hen? Hij weet het niet. Hij draagt eene

roode broek en de vijand eene geele, dat is genoeg. En onder alle philantropen die zoo zeer kermen over het lot van eenen veroordeelden booswicht die tienmaal het schavot verdient heeft, is er geen eene die den armen soldaat beklagt.

Koning Willem van Pruisen heeft deze week eene groote droefheid gehad. Zijne zuster, de vrouw van prins Frederik der Nederlanden, is overleden. Dat vrouwmensch was goed tachtig jaren oud en zij is zachtjes in haar bed gestorven. En koning Wilhelm van Pruisen heeft geweend, gelijk eene oude zondares. De zeventien dozijnen zakdoeken die Bismarck hem den eenen na den anderen overgaf om zijne tranen te droogen zijn versleten. O die teergevoelige koning Wilhelm!

Er is maar een jammer. Sedert vier groote maanden marcheert koning Wilhelm met zijne hooge botten door het menschenbloed en men heeft nooit gehoord dat hij geweend heeft over die duizende en duizende gedooden en gekwetsten die hij overhoop geloopt heeft.

De Postrijder heeft nooit iemand eenig kwaad gewenscht; daarvan beware hem God. Hij maakt met aanstaande nieuwjaar maar eenen wensch.

Keizer Napoleon met zijne handlangers zijn gevangen in Pruisen. De Postrijder wenscht dat koning Wilhelm met Bismarck en consorten gevangen gemaakt worden in Frankrijk, dat daarna de overgeblevene jongelingen der beide legers eens goed zamen het glas klinken, de wapens neer leggen en arm aan arm t'huis gaan.

De Oorlog spaart niets!

Ons wordt eene circulair toegezonden, die in eenvoudige, maar hartroerende woorden een ijsselijk tafereel ophangt van de woestheid des oorlogs, en wij vragen, na de lezing, of het niet wraak roept in den hemel, dat zooveel schoons en goeds, baldadig door den soldaat wordt vernield en verwoest?

Te Peltre, bij Metz, bestond een gesticht, onder leiding van de Zusters der Voorzienigheid waar niet alleen de arme kinderen onderricht en verzorging bekwamen, maar waar ook de arme zieken uit gansch den omtrek, dikwijls zoo ellendig en verlaten, liefderijk verzorgd werden. Dit gesticht bevatte onder ander eene kapel die 350 personen kon bevatten, een noviciaat voor 80 aspiranten en een inwonend pensionnaat voor 130 leerlingen.

Toen de oorlog uitbarstte begon het gesticht zijneschulden af te doen en dacht er aan nieuwe

vergrootingen te maken. Tusschen de fransche en deitsche voorposten geplaatst, zelfs onder een der forten, werd het huis dikwijls baldadig aangevallen en door overgrote rekwestiën benadeeld, toen eindelijk den 27 september, het pruisische opperhoofd kwam aankondigen dat dorp en klooster zouden in brand gestoken worden.

De zusters verlieten het huis zonder iets meê te nemen dan de kleeren, die zij aan 't lijf hadden en een half uur nadien stond het liefdadige gesticht in brand: meubelen, sacristij, kleêrkamer, bibliotheek, voorraad — alles alles werd de prooider vlammen. Met de zieke zusters meê zijn er 200 dezer liefdadige vrouwen, die meestal geene familie meer hebben, zonder dak, zonder kleeren, zonder voedsel, zonder moederhuis.

In een oogenblik dat men zooveel doet voor de gekwetsten van den oorlog, kan men die liefdadige vrouwen niet vergelien, welke zich daarenboven zoo menschlievend, zoo vol opoffering getoond hebben in de ambulansen en die nu aan de grootste ellende ten prooi zijn.

De bisschop van Metz zegt in eenen brief: « Mijne oogen hebben geene tranen genoeg om te weenen over zooveel rampen en geen woord kan weêrgeven wat ik lijde in mijn hart van bisschop, vader der geloovigen en Franschman! Edelmoedige zielen, deelt in onze smarten. Geef ruimschoots aan die nederige dochters die zich bij u zullen aanbieden, en dat God u zegene, Hij, die geen glas water onbeloofd laat. »

Volgens berichten uit Brussel, zou Pruisen met een ongelooftijken spoed te werk gaan, in wat de bezetting van Luxemburg betreft; Victor Emmanuel heeft hiervan het voorbeeld gegeven. Pruisen zou het groothertogdom bezetten voor dat er iets over de kwestie beslist is. Men beweerd dat dit gebeuren zal uit militaire noodzakelijkheid, omdat Luxemburg overtocht verleent aan fransche ontsnapten, en deze daar worden uitgerust en gewapend. De troepen, die het groothertogdom zullen bezetten, komen rechtstreeks uit Duitschland, om het effectief van het leger niet te verminderen.

De Chronique zegt: « Luxemburg zal dus, tegen wil en dank, de eer hebben, deel te maken van het deitsche keizerrijk. Na Luxemburg komt Holland en na Holland, zal het onze beurt zijn. Spreekt men niet vlaamsch in België, en is het vlaamsch geslacht geen tak van den germaanschen stam? » Het vooruitzicht is troostend.

DE BEUKENHOEVE.

(Vervolg.)

DE LEGENDE VAN O. L. VROUW VAN FAY.

Hier zweeg Jeanne; dikke tranen biggelden langs hare gerimpelde wangen en ik durfde hare aandoening niet storen daar ik die deelde. « Sinds dien dag, » aldus zette zij, na zich zoo goed mogelijk hersteld te hebben, haar verhaal voort, « ontstond er eene groote verandering in ons gezin. Mijne broeders en oudere zusters werden ernstig en wantrouwend. Mijn vader en mijne moeder, gelijk aan die boomen, die door den bliksem getroffen zijn en uitwendig een schijn van leven behouden, hadden in hun hart eene wonde ontvangen, die verwoestend aan hun leven knaagde. »

Vooral mijne moeder werd zwaar door den slag getroffen. Eene kwijnende ziekte beroofde haar langzamerhand van hare krachten en dwong haar eindelijk het bed te houden. Maar het was eene vriendelijke, zachtzinnige zieke, altoos te vreden, altoos opgeruimd, nimmer een klacht of een verwijt doende hooren en de barmhartige hand zegende, die, zeide zij, haar in dit leven sloeg, om haar in het volgende te beloonen. Eenige dagen tijdens zij spoedig voorbij, maar de hel en de hemel duren eeuwig. Om de eene te vermijden en de andere te winnen, moet men tot alles bereid wezen en geen acht geven op pijnen, die wonderdronig vergoed zullen worden.

Op zekeren fraaien en warmen lentemorgen wilde zij de kapel van O. L. Vrouw wederzien. Wij zouden haar liever niet haren zin hebben gegeven, uit vreesze zij onder onze handen mocht

dood blijven, maar kan men iets weigeren aan eene moeder!

Het altaar was met frische, welriekende bloemen getooid; de koesterende zonnestralen droegen door de gekleurde vensterruizen en overgoten de geheele kapel met een fantastisch licht, terwijl de aan de wanden opgehangen ex-voto met ongewonen glans slikkerden. Te midden van dat tooverachtig licht vertoonde zich het beeld van de H. Maagd met het kind Jesus op den arm met eene uitdrukking van majesteit, die alle beschrijving te boven gaat.

Mijne moeder bad zeer lang. Naar mate zij bad, verhelderde haar vermogerd gelaat; het leven, de blijdschap, de liefde en het betrouwen bezielde n haren blik; men zou gemeend hebben hare wenschen ten hemel te zien stijgen om verhoord af te dalen.

Na het eindigen van haar gebed stond zij op zonder iemands hulp, en nam plaats op de steenen bank voor de kapel, waarop wij allen reeds zaten. « Ziedaar de laatste maal, dat wij hier allen bijeen zijn, » sprak zij, ons allen met een liefdevollen blik omvattende. « Gedenkt, wanneer uw vader en ik niet meer zijn zullen, die genoegelijke zondagavonden doorgebracht in de schaduw van het heiligdom der Moeder Gods. »

Ik voorzie, dat er bange tijden zullen aanbreken; de vervolging zal de Kerk teisteren gelijk in de eerste eeuw; maar dewijl de poorten der hel niets tegen haar zullen vermogen moet gij u niet laten ontmoedigen door de beproevingen. Het diepste van u hart moet dan een heiligdom wezen, waar God geëerd wordt, waar uw geloof bewaard zij. »

In de bescherming van O. L. Vrouw van Fay wil ik u achterlaten en, aan haar denkende, vertrouw ik, dat gij aan mij zult denken.

Luistert dan — ik stel er een bijzonder

genoegen in ze u mede te deelen — naar de geschiedenis van het heiligdom.

De bijzondere vereering, welke men hier aan de H. Maagd brengt, mijne kinderen, klimt zeer ver in de oudheid op. Het beeld, dat wij vereeren zou uit een ver verwijderd land gekomen zijn, waar de ceders groeien (*), uit het land zelf, waar de H. Maagd geboren werd.

Edele ridders, eerste stichters en bezitters van commanderijen, hebben het overgebracht het met den grootsten eerbied behandelende.

Op deze gronden, schenkingen van rijke landheeren uit de nabuurschap, bouwden zij eene kapel, richtten een altaar op en op dien troon plaatsen zij het miraculeuse beeld. Het duurde niet lang, of er was in het land van niet anders sprake dan van de wonderwerken door de voorspraak van O. L. Vrouw van Fay gewrocht. Van alle kanten kwamen pelgrims en bedevaartgangers toesnellen.

Deze verhaalt hoe hij, zich aan de H. Maagd aanbevolen hebbende, aan een dreigend gevaar ontkomen is. Gene zegt, dat hij door de omstuiwigheid zijner hartstochten beheerscht, op het punt was van te bezwijken, toen O. L. Vrouw van Fay hem verscheen en hem sterkte.

Maar ziehier eene gebeurtenis, welke veel opspraak maakte: een aanvallig knaapje viel in een snelvliepend water, het zook en stierf zonder het H. Doopsel ontvangen te hebben. Gij kunt u de vertwijfeling der moeder voorstellen. Zij klemte, hartverscheurend weenende, het knaapje in hare armen, valt op de knien en roept uit: » O. L. Vrouw van Fay, erbarm u mijner! Gij zijt Maagd, gij zijt Moeder en gij zijt alvermogend; geef mij mijn kind weder, al ware het slechts voor een oogenblik! Och! geeft het

(*) Het beeld is van cederhout.

mij weder!

Moeder, wendde zij zich tot eene moeder, rampzalige moeder, smeekte zij eene moeder, wier zoon zijn bloed gegeven heeft voor de kinderen der menschen. Zij werd verhoord.

Haar zoontje opende de oogen weder, schuilde zijn klein blond krulkeopje en lachte, terwijl het zijne armpjes naar zijne moeder uitstrekte. Het werd gedoopt en sliep weder rustig in; maar de moeder was getroust; haar kind was immers gered?... »

Ongelukkig is hier op aarde niets bestendig, de sterksten worden zwak, de godvruchtigheid verdwijnt, de grootste weldadigen raken in vergeetelheid en de verslapping doet ruinhopen ontstaan.

Deridders werden ontrouw aan de H. Maagd en mannen, men weet niet van waar gekomen (*), verwoesten de kapel en met haar de bedevaartplaats. Diegenen onzer vaders, die aan die rampen overleefden, gingen zich vorder op met de steenen der veruilde gebouwen armoedige woningen bouwen.

Het meer van de commanderij was uitgedroogd, de velden lagen onbebouwd, het beeld van de H. Maagd was verdwenen. Waar vroeger leven en beweging, welvaart en werkzaamheid hadden geheerscht, groeiden thans klimop, struiken, distelen en onkruid, waartusschen slangen en hagedissen rodkroepen.

Toen de tijden evenwel beter werden, werd de hoeve opgetrokken, gelijk gij haar thans ziet en de commanderij van den grond af weder opgebouwd.

Nu begon men te denken aan het miraculeuse beeld; maar niemand had er na de verwoesting

(*) De kapel werd waarschijnlijk door de Zweden verwoest tijdens den tienjarigen oorlog.